

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРАСНОАРМІЙСЬКИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**НАСКРІЗНА
РОБОЧА ПРОГРАМА
ПРАКТИК**

КРАСНОАРМІЙСЬК-2009

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРАСНОАРМІЙСЬКИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

НАСКРІЗНА РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИК

(для студентів напряму підготовки 7.050301 «Гірництво» з варіативною частиною
«Охорона праці в гірничому виробництві»)

Розглянуто на засіданні кафедри
Геотехнологій і охорони праці КП ДонНТУ,
протокол №10 від 13.05.2009 р.

Затверджено на учбово-видавничій раді ДонНТУ,
протокол №3 від 24.06.2009 р.

КРАСНОАРМІЙСЬК-2009

Наскрізна робоча програма практик (для студентів напряму підготовки 7.050301 «Гірництво» з варіативною частиною «Охорона праці в гірничому виробництві») / Укл. О.О. Ісаєнков, Я.О. Ляшок, Л.Л. Бачурін. - Красноармійськ: КП ДВНЗ ДонНТУ, 2009. – 24 с.

Наведені цілі та задачі усіх практик, які проходять студенти під час навчання в інституті. Викладені зміст і організація проведення практик, надані рекомендації щодо збирання матеріалів, укладання та оформлення звітів.

Укладачі:

О.О. Ісаєнков
Я.О. Ляшок
Л.Л. Бачурін

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАКТИК СТУДЕНТІВ	
1.1. Загальні положення	5
1.2. Навчально-ознайомча практика	5
1.3. Виробничі практики	6
2. НАВЧАЛЬНО-ОЗНАЙОМЧА ПРАКТИКА	
2.1. Мета і задачі практики	8
2.2. Зміст практики	8
2.3. Звіт з практики	9
3. ВИРОБНИЧІ ПРАКТИКИ	
3.1. Мета і задачі практик	11
3.2. Зміст практик	11
3.3. Звіт з практик	12
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ	17
ДОДАТОК А Приклад оформлення листа клопотання	18
ДОДАТОК Б Приклад оформлення заяви студена для проходження виробничої практики	19
ДОДАТОК В Приклад оформлення направлення на практику	20
ДОДАТОК Г Вихідні дані, що необхідні для виконання курсових проектів (робіт)	21

ВСТУП

Наскрізна програма практик складена для студентів денної форми навчання напряму підготовки 7.050301 «Гірництво» з варіативною частиною «Охорона праці в гірничому виробництві».

Вона враховує освітньо-кваліфікаційний рівень підготовки бакалавр - термін навчання чотири року.

Наскрізна програма складена на підставі:

1. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України [1].
2. Навчальних планів для студентів означеної спеціалізації.
3. Кваліфікаційної характеристики бакалавра.
4. Освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів.
5. Методичних рекомендацій з укладання програм практик вищих навчальних закладів України.

Програма передбачає планове, поетапне засвоєння студентами практичних і професійних навичок і застосування в реальних умовах знань при вивченні відповідних курсів.

Навчальними планами передбачені такі види практик:

1 курс - навчально-ознайомча практика.

2 курс - перша виробнича практика.

3 курс - друга виробнича практика.

Відповідні види практик проводяться на основі таких навчальних дисциплін:

Навчально-ознайомча практика:

- Основи гірничого виробництва.
- Геологія.
- Переробка та якість корисних копалин.

Перша виробнича практика:

- Механіка гірських порід.
- Основи технології підземної розробки родовищ корисних копалин.
- Руйнування гірських порід.

Друга виробнича практика:

- Технологія спорудження гірничих виробок.
- Процеси підземних гірничих робіт.
- Гірничі машини та комплекси.
- Стаціонарні машини.
- Основи теорії транспорту.
- Безпека та надійність технологічних процесів.

1. ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАКТИК СТУДЕНТІВ

1.1. Загальні положення

Практика студентів напряму підготовки 7.050301 «Гірництво» з варіативною частиною «Охорона праці в гірничому виробництві» проводиться на базі сучасних висококомеханізованих гірничих підприємств (на шахтах, рудниках, в шахтобудівних управліннях), що обладнані новітніми засобами механізації та автоматизації виробничих процесів. З цими підприємствами інститут повинен мати договір на проведення практик. За відсутності договору, студент може проходити практику на гірничому підприємстві, якщо інститутом буде отримано лист з проханням направити його саме на це підприємство з гарантією заняття робочого місця в терміни практики. Приклад оформлення листа наведено в додатку А.

За погодженням з завідуючим кафедрою виробнича практика в окремих випадках може проводитися на базі кар'єрів і розрізів.

Перед початком практики (за два тижні) кафедра геотехнологій і охорони праці проводить виробничі збори, на яких до відома студентів доводиться наказ про розподіл їх по місцях проходження практики (студент пише заяву на ім'я декана – дивися додаток Б), вони знайомляться з керівниками практики від інституту. Їм також роз'яснюються цілі і задачі практики, загальні питання стосовно її проведення; оголошується тривалість практики, терміни і порядок складання звітів, проводиться інструктаж з охорони праці та техніки безпеки.

Впродовж всього терміну практики студент готує звіт, котрий є основним документом, що характеризує роботу студента в цей період.

Звіт з практики повинен містити розділи, перелічені у відповідних пунктах для кожного з видів практики. Причому послідовність викладення розділів повинна відповідати цьому переліку. Зміст звіту повинен бути стислим і ємним, супроводжуватися, при необхідності, схемами і ескізами.

Оформлення звіту з практики, в тому числі і графічних матеріалів, виконується у відповідності з вимогами [2].

1.2. Навчально-ознайомча практика

Проведення навчально-ознайомчої практики здійснюється на базовій шахті, яка розробляє пласти пологого падіння, під керівництвом викладача.

Окрім основної бази практики студенти здійснюють екскурсії на шахту, що розробляє круті пласти, соляний рудник та кар'єр з видобутку

вапняку. Екскурсії здійснюються групами згідно з графіком під керівництвом інженерно-технічних робітників підприємства і в супроводі керівника практики від інституту.

Якщо студент до вступу в інститут закінчив технікум з гірничої спеціальності і таким чином вже проходив ознайомчу практику, то він (на підставі заяви і з дозволу завідуючого кафедрою) може самостійно проходити замість навчально-ознайомчої виробничу практику на будь-якому підприємстві (за власним вибором) з обов'язковим заняттям робочого місця.

1.3. Виробничі практики

Якщо студент відправляється на виробничу практику, то на зборах йому видається бланк направлення на практику і щоденник, який він зобов'язаний заповнити, отримати відповідні підписи у керівника практики від інституту і у декана факультету. Підписи засвідчуються печаткою в деканаті. Приклад заповнення направлення на практику наведено у додатку В. Аналогічним чином заповнюється пункт «Розпорядження на практику» в щоденнику.

Після прибуття на місце практики студент зобов'язаний з'явитися у відділ кадрів підприємства. Після працевлаштування він зобов'язаний сповістити про це керівника практики від інституту (листом або зателефонувати).

На шахті студенту-практиканту призначається керівник від підприємства, що здійснює загальне керівництво практикою.

В період виробничих практик студенти, як правило, повинні займати штатні робочі місця.

Під час проходження практики студент зобов'язаний дотримуватися розпорядку роботи підприємства і виконувати всі розпорядження адміністрації.

Керівник практики від інституту контролює розподіл студентів по місцях практики згідно з наказом, здійснює контроль прибуття і вибуття практикантів з місць практики, по можливості відвідує ділянку (відділ), де працює студент; здійснює допомогу в збиранні матеріалів, необхідних для виконання курсових проектів (робіт); контролює виконання студентами програми практики.

Керівник від підприємства контролює виконання студентом-практикантом програми практики, сприяє забезпеченню практиканта

матеріалами для виконання курсового проекту (роботи) і складання звіту з практики.

Після оформлення звіту керівник практики від підприємства перевіряє його і в випадку позитивної оцінки ставить свій підпис на титульному листі. Підпис засвідчується печаткою підприємства.

Для допуску до складання заліку з виробничої практики студент повинен представити керівнику практики від інституту:

- звіт з практики;
- витяг з табеля виходів за весь період практики (або відповідним чином засвідчену довідку про кількість виходів на роботу);
- належним чином заповнений щоденник з відмітками про дати прибуття на підприємство і вибуття з нього, завіреними печаткою підприємства, і відгуком від підприємства про роботу студента під час проходження практики (розділ 3 щоденника).

Студент, котрий не виконав програму практики або отримав незадовільний відгук керівника практики від підприємства чи незадовільну оцінку на заліку, спрямовується для повторного проходження практики під час канікул або відраховується з інституту.

Звіт з практики захищається студентом (з диференційованою оцінкою) в комісії, призначеній завідуючим кафедрою. До складу комісії входять керівники практики від вищого навчального закладу і, за можливості, від баз практики, викладачі кафедри, предметної (циклової) комісії, які викладали практикантам спеціальні дисципліни.

Комісія приймає залік у студентів на базах практики в останні дні її проходження або у вищому навчальному закладі протягом перших десяти днів семестру, який починається після практики. Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента за підписами членів комісії.

2. НАВЧАЛЬНО-ОЗНАЙОМЧА ПРАКТИКА

2.1. Мета і задачі практики

Метою навчально-ознайомчої практики є:

- закріплення теоретичних знань, отриманих студентами в результаті вивчення курсів «Основи гірничого виробництва», «Геологія», «Переробка та якість корисних копалин»;

- підготовка студентів до вивчення основних гірничих дисциплін: «Процеси підземних гірничих робіт», «Технологія підземної розробки родовищ корисних копалин», «Управління станом масиву порід».

Основні задачі навчально-ознайомчої практики: — ознайомлення з гірничими підприємствами — вугільними шахтами, рудником з видобутку солі, кар'єром, — їхньою структурою, способами розкриття, підготовки і технологічними схемами розробки корисної копалини;

- ознайомлення з виробничими процесами під час ведення розкривних, підготовчих та видобувних робіт;

- вивчення основних правил техніки безпеки, охорони праці і промислової санітарії;

- ознайомлення з роботою підприємств, які мають безпосереднє відношення до гірничих робіт (збагачувальних фабрик, механічних майстерень-з ремонту гірничошахтного обладнання та ін.).

2.2. Зміст практики

У відповідності з метою і задачами навчально-ознайомчої практики її зміст передбачає засвоєння загальних понять про організаційну структуру шахти, знайомство з функціями основних її підрозділів. Також вивчається загальна технологічна схема шахти.

Вивчаються розміщення і функції об'єктів комплексу поверхні шахти (адміністративно-побутового комбінату, механічних майстерень, підйому, вентиляторів головного провітрювання, складу лісоматеріалів, породних відвалів, протипожежних водоймищ, електростанції та ін.).

Студенти вивчають в загальних рисах просторові і геометричні параметри родовища, гірничо-геологічні умови його залягання, отримують поняття про обсяг запасів і якість корисної копалини.

На підставі отриманих даних про родовище студенти знайомляться зі схемою розкриття, способом підготовки і системою розробки, прийнятими на

шахті; розглядають технологію проведення підготовчих виробок і видобування вугілля в очисних вибоях та організацію робіт при цьому. На видобувних і підготовчих ділянках студенти знайомляться з принципом роботи виїмкових і навантажувальних машин, їхньою продуктивністю. Вони також вивчають існуючі схеми провітрювання ділянки, транспорту корисної копалини і водовідливу.

В період практики студенти набувають основи знань з правил безпеки, охорони праці та промислової санітарії.

З метою отримання означених знань студенти з керівниками практики від інституту і шахти декілька разів відвідують об'єкти поверхневого комплексу, виробок приствольного двору, прохідницькі і очисні вибої.

Під час екскурсій на соляний рудник, кар'єр і шахту, що розробляє пласти крутого падіння, студенти розглядають особливості умов розробки родовища, вивчають технологію і механізацію видобування корисних копалин на цих підприємствах.

Студенти, що отримали дозвіл замість навчально-ознайомчої проходити виробничу практику, повинні самостійно зібрати відомості про шахту, на якій вони проходять цю практику.

Крім того, вони зобов'язані:

1. Здійснити спільно зі своєю групою виїзні екскурсії на соляний рудник та кар'єр.
2. Скласти звіт з практики по шахті, на якій вони працювали у відповідності з п. 2.3.
3. Представити завірений керівництвом шахти табель виходів на роботу під час практики.
4. Скласти залік з практики на загальних умовах в установлені терміни.

2.3. Звіт з практики

Звіт повинен складатися з декількох розділів. По базовій шахті (пологе падіння пластів):

- 1) основні відомості про родовище і підприємство зі стратиграфічною колонкою і структурними колонками пластів;
- 2) опис способів розкриття, підготовки і систем розробки, прийнятих на шахті, з наданням схем розкриття і підготовки родовища по одному з пластів і системи розробки;

3) технологія виймання вугілля і проведення підготовчої виробки зі схемою очисного і підготовчого вибоїв і розстановки робітників, машин і механізмів;

4) схеми вентиляції шахти і транспорту корисної копалини з їх описом;

5) опис технологічного комплексу поверхні шахти зі схемою розташування об'єктів;

б) основні техніко-економічні показники роботи підприємства.

По шахті, що розробляє пласти крутого падіння, рудникові з видобування солі і кар'єру: опис технології видобутку корисної копалини в лаві (уступі, камері, блоці). При цьому приводяться схема розстановки обладнання і техніко-економічні показники роботи лави, (уступу, камери) і підприємства в цілому.

3. ВИРОБНИЧІ ПРАКТИКИ

3.1. Мета і задачі практик

Мета проведення виробничих практик і задачі, що при цьому вирішуються, наступні.

Перша виробнича практика:

Мета: придбання практичних навичок і виробничого досвіду при виконанні основних виробничих процесів гірничого виробництва в очисних або підготовчих вибоях, оволодіння робітничою професією з отриманням розряду.

Задачі: вивчення і засвоєння технології і механізації виробничих процесів при видобуванні вугілля і проведенні виробок; засвоєння професії робітника очисного вибою або прохідника підземних гірничих виробок, освоєння навичок та специфіки роботи технологічного відділу, служби охорони праці, диспетчерської служби, штабу з аналізу діяльності технологічних ланцюгів підприємства, засвоєння основних принципів проведення розслідування і обліку нещасних випадків на підприємстві та складання відповідної документації.

Друга виробнича практика:

Мета: придбання інженерно-технічних навичок керівництва гірничими роботами на ділянці шахти, оволодіння професією кваліфікованого робітника.

Задачі: вивчення конструкцій і особливостей експлуатації очисного, прохідницького і електромеханічного обладнання; вивчення і узагальнення передових методів керівництва гірничими роботами на ділянці.

Окрім того, задачею виробничих практик є закріплення у виробничих умовах теоретичних знань, отриманих при вивченні відповідних курсів.

Під час проходження виробничих практик студенти повинні також зібрати необхідні матеріали для виконання курсових проектів (робіт), передбачених навчальним планом. Перелік вихідних даних, які необхідно зібрати для виконання курсових проектів (робіт), наведено в додатку Г.

3.2. Зміст практик

Під час проходження виробничої практики студент повинен працювати на штатній посаді.

Перелік посад, що рекомендуються, для зайняття студентами-практикантами:

Перша виробнича практика: гірничоробітник підземний, гірничоробітник очисного вибою, прохідник гірничих виробок, машиніст гірничих виймальних машин, електрослюсар підземний.

Друга виробнича практика: гірничоробітник підземний, гірничоробітник очисного вибою, прохідник гірничих виробок, гірничий майстер видобувної ділянки, гірничий майстер ділянки вентиляції.

Під час проходження практики студент повинен зробити певну кількість робочих виходів, що, як відзначалося вище, має бути підтверджено витягом з таблиця виходів або довідкою від підприємства.

У відповідності із загальною тривалістю практики мінімальна кількість виходів повинна складати 25.

3.3. Звіт з практики

Звіт з практики складається з використанням матеріалів технічного проекту шахти або проекту її реконструкції, геологічно-маркшейдерської документації, технічної і проектної документації на ведення гірничих робіт, статистичної звітності підприємства.

Структура звіту наведена нижче і вона однакова для всіх видів виробничої практики.

Загальні відомості про шахту

Характеристика шахти

Назва шахти (шахтоуправління) та її підпорядкованість. Географічне і адміністративне розташування підприємства, прив'язка до основних транспортних комунікацій.

Марки вугілля, що видобуваються на шахті, їх призначення і основні споживачі.

Рік введення шахти до експлуатації, виробнича потужність і рівень її засвоєння.

Геологія родовища

Характеристика світ, до яких належать пласти, що розробляються (тектоніка, гідрогеологія, вугленосність).

Кількість пластів на балансі шахти; їхні індекси, потужність, кути падіння, структура, марка вугілля, його міцність та опір різанню. Характеристика бокових порід, багатководність і газоміст пластів, схильність до раптових викидів вугілля і газу, гірничих ударів, самозаймання вугілля, вибухів пилу.

Розміри шахтного поля по пластах, запаси вугілля у шахтному полі (балансові та промислові), фактичні втрати вугілля.

Ілюстраційний матеріал:

- зведена стратиграфічна колонка;
- структурні розтини по пластах.

Розкриття шахтного поля

Схема розкриття шахтного поля, кількість, призначення і характеристика основних і додаткових розкривних виробок.

Кількість вантажопідйомних горизонтів, глибина їхнього закладення. Типи приствольних дворів, їхній обсяг і пропускна спроможність; основні камери та їх призначення. Організація робіт і маневрів транспорту в приствольному дворі.

Ілюстраційний матеріал:

- схема розкриття шахтного поля;
- поперечні перетини основних розкривних виробок;
- схема приствольного двору.

Підготовка шахтного поля

Способи підготовки пластів, що розробляються шахтою: розподіл на частини (поверхи, панелі, горизонти, блоки та ін.), кількість і розміри цих частин, послідовність відробки.

Послідовність відробки пластів в шахтному полі, кількість пластів, що розроблюються водночас.

Характеристика підготовчих виробок (капітальних або панельних похилих виробок, магістральних штреків): площа поперечного перетину, тип кріплення, розташування відносно пластів, які вони обслуговують; способи охорони виробок та їх параметри (розміри ціликів, бутових смуг, розвантажувальних лав та ін.).

Ілюстраційний матеріал:

- схема шахтного поля по одному з пластів із зображенням способу підготовки;
- поперечні перетини основних підготовчих виробок.

Системи розробки пластів

Системи розробки по пластах, способи підготовки стовпів до виймання, їхні параметри. Розташування, кріплення і способи охорони виймкових виробок, параметри способів охорони. Способи забезпечення безремонтного підтримання виробок.

Схеми провітрювання очисних і підготовчих вибоїв.

Індивідуальна і групова розробка пластів, способи групування, тип групових виробок, розміщення їх відносно меж виробленого простору. Тип кріплення і способи охорони групових виробок (з наведенням основних параметрів).

Ілюстраційний матеріал:

- копіювання з планів гірничих робіт для ілюстрації систем розробки, що застосовуються на підприємстві;
- перетини виїмкових виробок з вказівкою параметрів способів їх охорони;
- ескізи проявів гірничого тиску в різних виробках.

Поверхневий комплекс шахти

- Схема розташування основних будівель і споруд на поверхні, їхнє призначення.

Технологічна схема транспортування вугілля на поверхні від розвантаження скіпів до навантаження в залізничні вагони.

Ілюстраційний матеріал:

- план промислового майданчика шахти.

Технологічні процеси видобутку вугілля

Очисні роботи

Технологічні схеми виймання вугілля, що застосовуються на шахті.

Технологія робіт в одному з очисних вибоїв: виймальне обладнання, довжина лави, наявність ніш та їхні параметри, кріплення і спосіб управління покрівлю, способи зміцнювання або зменшення міцності порід покрівлі. Сполучення лави з виробками, до яких вона примикає, та способи їх охорони.

Послідовність виконання виробничих процесів і операцій під час одного технологічного циклу, кількість циклів на добу. Кінцеві операції. Пландограма робіт і графік виходів робітників. Розстановка робітників в добувні та ремонтну зміни.

Питання безпеки робіт в очисному вибої: контроль концентрації метану, заходи з боротьби з газом і вугільним пилом, інші заходи з безпеки праці.

Техніко-економічні показники роботи очисного вибою: обсяг видобутку і добове (місячне) посування, собівартість одної толи вугілля (планова і фактична), витрати матеріалів, продуктивність праці робітників з видобутку.

Ілюстраційний матеріал:

- технологічна схема очисних робіт по одній з лав;

- копіювання з паспорту кріплення і управління покрівлею в очисному вибої (положення кріплення при роботі виймальної машини, сполучення лави з виробками);
- планограма і графік виходів робітників.

Підготовчі роботи

Характеристика і призначення виробки, що проводиться. Спосіб проведення. Параметри паспорту буровибухових робіт: кількість шпурів, їхня глибина, розміщення, вид врубу. Засоби для буріння шпурів.

Вид вибухової речовини, що застосовується; фактичні витрати вибухової речовини (ВР); засоби висаджування. Величина зарядів в шпурах, їхня конструкція і порядок висаджування. Правила безпеки при виконанні вибухових робіт. Провітрювання вибою.

Прибирання порід, механізація і обладнання, що застосовується. Транспортні операції у вибої: спосіб навантаження і транспортування гірничої маси.

Кріплення виробок: тип і конструкція кріплення (постійного і тимчасового). Настил рейкових шляхів і влаштування водовідливної канавки.

Графік організації робіт у вибої, чисельний склад бригади і розподіл робітників по змінах.

Охорона праці: боротьба з пилом, контроль концентрації метану і запобігання його вибухів.

Техніко-економічні показники проведення виробок: обсяг робіт на зміну (добу), витрати ВР і матеріалів на 1 м виробки, вартість проведення одного метру.

Ілюстраційний матеріал:

- технологічна схема проведення виробки;
- паспорт буровибухових робіт;
- графік організації робіт у вибої.

Транспорт

Способи транспортування вугілля, породи, матеріалів, обладнання і людей по гірничих виробках.

Типи локомотивів, вагонеток, їхня ємність, кількість вагонеток в составі. Типи конвеєрів.

Транспорт по похилих виробках, приймальні майданчики, схеми маневрів у навантажувальних і розвантажувальних пунктах.

Типи підйомних машин стволів, види підйомних судин, завантажувальні прилади для скіпів. Автоматизація підйомних установок.

Ілюстраційний матеріал:

- технологічна схема транспорту шахти.

Водовідлив

Схема водовідливу, насоси головного водовідливу, водозбірники. Добовий приплив води. Чистка водозбірників.

Ілюстраційний матеріал:

- схема розташування водозбірників і насосів у камері центрального водовідливу.

Вентиляція

Категорія шахти по газу, джерела виділення метану, абсолютна газоносність і відносна багатометановість очисних вибоїв і виїмкових ділянок. Схеми вентиляції виїмкових ділянок, способи боротьби з раптовими викидами, схеми дегазації, зволоження масиву. Боротьба з вугільним і породним пилом.

Схема вентиляції шахти, тип і кількість вентиляторів, вентиляційні споруди. Способи і прилади для контролю складу повітря.

Стисла характеристика головних вентиляторів і калориферів.

Ілюстраційний матеріал:

- схема вентиляції шахти з зазначенням вентиляційних приладів і витрат повітря по виробкам.

Техніко-економічні показники роботи шахти

Показники роботи підприємства за попередній рік, або перше півріччя поточного року: обсяг видобутку вугілля, штат трудящих, продуктивність праці робітника по шахті, середньомісячна заробітна платня робітників, собівартість 1 т вугілля по шахті (по елементах витрат), розмір прибутку (збитків), рівень рентабельності. Планові і фактичні показники, причини їх відхилення.

Обсяг і наповнення кожного з розділів звіту залежить від виду практики, яку проходить студент.

При укладанні звіту необхідно найбільш повно представити інформацію по тих розділах, що відповідають задачам практики, а дані по інших розділах надаються у скороченому виді.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України.
<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0035-93>.
2. Методичні вказівки з оформлення і захисту студентських робіт (для студентів усіх спеціальностей і форм навчання) / Укл. О.О. Ісаснков, Я.О. Ляшок. - Красноармійськ: КФ ДонНТУ, 2003. – 54 с.

ДОДАТОК А
Приклад оформлення листа клопотання

Завідуючому кафедрою
Геотехнологій і охорони праці
КП ДВНЗ ДонНТУ
доценту Я.О. Ляшку

Прошу направити студента групи ОПГ-06 Іванова Івана Івановича для проходження другої виробничої практики на шахту «Красноармійська-Західна №1».

Робочим місцем у відповідності з програмою практики Іванов І.І. буде забезпечений.

Головний інженер _____ (прізвище, ініціали)
(підпис)

(дата)

(печатка)

ДОДАТОК Б

Приклад оформлення заяви студена для проходження виробничої практики

Декану ФТОВ КП ДВНЗ ДонНТУ
Сергієнко Л.Г.

ст. групи ОПГ-06

Іванова

(прізвище)

Івана Івановича

(ім'я, по батькові)

ЗАЯВА.

Прошу Вас направити мене для проходження другої виробничої практики

в місто Удачне

на шахту «Красноармійська-Західна №1»

(назва підприємства)

з 22 червня 2009 р. по 26 липня 2009 р.

08.06.2009 р.

(підпис)

ДОДАТОК В
Приклад оформлення направлення на практику

Міністерство освіти і науки України
Красноармійський індустріальний інститут
Державного вищого навчального закладу
Донецький національний технічний університет

шахта «Красноармійська-Західна №1»
(назва підприємства)

НАПРАВЛЕННЯ НА ПРАКТИКУ

На підставі договору від «___» _____ 200__ р.
№ _____ направляємо до Вас для проходження другої виробничої практики

з 22 червня 2009 р. по 26 липня 2009 р.

студента третього курсу, групи ОПГ-06, факультету технології і організації виробництва напряму підготовки 7.050301 «Гірництво» з варіативною частиною «Охорона праці в гірничому виробництві»

Іванова Івана Івановича
(прізвище, ім'я, по батькові)

Керівники практики від інституту

Нестеренко Василь Миколайович

(прізвище, ім'я, по батькові)

Браташ Олена Олексіївна

Декан факультету _____ Сергієнко Л.Г.

ДОДАТОК Г

Вихідні дані, що необхідні для виконання курсових проектів (робіт)

Г.1 Курсовий проект з курсу «Процеси підземних гірничих робіт»

Для виконання курсового проекту необхідно зібрати наступні дані по одному з діючих або проектуємих до відпрацювання очисних вибоїв:

1. Потужність пласта (мінімальна, максимальна, середня), м.
2. Кут падіння пласта (мінімальний, максимальний), градус.
3. Опір вугілля різанню в не віджатій зоні, кН/м.
4. Щільність вугілля в масиві, т/м³.
5. Водоприток на виїмковій дільниці, м³/год.
6. Категорія порід покрівлі з обвалюваності (згідно з класифікацією Донвугі).
7. Категорія порід покрівлі за стійкістю (згідно з класифікацією Донвугі).
8. Висота нижнього шару порід покрівлі, м.
9. Середня відстань між тріщинами в нижньому шарі покрівлі, м.
10. Міцність порід підосви на вдавлювання (контактна міцність порід підосви), МПа.
11. Відносне газовиділення з пласта, що розробляється, м³/т добового видобутку.
12. Відносне газовиділення з виробленого простору, м³/т добового видобутку.
13. Глибина ведення гірничих робіт, м.
14. Небезпечність пласта з раптових викидів вугілля і газу.
15. Небезпечність пласта з вибухів вугільного пилу.
16. Схильність вугілля до самозаймання.

Г.2 Курсовий проект з курсу «Технологія підземної розробки родовищ корисних копалин»

Для виконання курсового проекту необхідно зібрати такі дані:

- по шахті:

1. План шахтного поля (М 1: 25 000) з вказівкою його технічних меж.
2. Розміри шахтного поля по простяганню та падінню.
3. Кількість пластів на балансі шахти та їхня потужність.

- по пласту, для котрого буде проектуватися система розробки:

1. Потужність пласта (мінімальна, максимальна, середня), м.
2. Кут падіння пласта (мінімальний, максимальний), градус.
3. Щільність вугілля в масиві, т/м³.
4. Водоприток на виїмковій дільниці, м³/год.
5. Категорія порід покрівлі з обвалюваності та стійкості (за класифікацією Донвугі).
6. Категорія порід підшви (за класифікацією Донвугі).
7. Очікуване газовиділення з пласта, м³/т добового видобутку.
8. Очікуване газовиділення з виробленого простору, м³/т добового видобутку.
9. Початкова глибина ведення гірничих робіт, м.
10. Небезпечність пласта з раптових викидів вугілля і газу.
11. Небезпечність пласта з вибухів вугільного пилу.
12. Схильність вугілля до самозаймання.

Г.3 Курсовий проект з курсу «Технологія спорудження гірничих виробок»

Для виконання курсового проекту необхідно зібрати такі дані по гірничих виробках шахти:

1. Породи, що перетинаються виробкою (найменування, потужність, коефіцієнт міцності).
2. Кут падіння порід, градус.
3. Приплив води у вибої, м³/год.
4. Пропускна спроможність водовідливної канавки, м³/год.
5. Експлуатаційне обладнання:
 - електровоз;
 - вагонетка;
 - ширина колії, мм;
 - кількість рейкових шляхів;
 - конвеєр;
 - монорейкова дорога.
6. Категорія шахти з газу (багатометановість), м³/т добового видобутку).
7. Довжина виробки, м.
8. Кількість вугілля, що транспортується по виробці, т/добу.
9. Кількість повітря, що пропускається по виробці, м³/хвил.
10. Термін служби виробки, років.

Г.4 Курсовий проект з курсу «Управління станом масиву порід»

Для виконання курсового проекту необхідно зібрати такі дані по підготовчих виробках шахти:

1. Найменування виробки.
2. Потужність вугільного пласта, м.
3. Кут падіння пласта, градус.
4. Відстань від суміжних пластів, м.
5. Характеристика порід покрівлі (безпосередньої та основної) і підосви (безпосередньої та основної) пласта (міцність на стиснення, МПа; потужність, м).
6. Глибина розробки, м.
7. Багатоводність порід.
8. Наявність підробки або надробки пласта.
9. Наявність геологічних порушень на проєктованій ділянці поля.
10. Площа перерізу виробки в світлі до осідання, м².
11. Ширина виробки в проходці, м.
12. Термін відробки лави, років.
13. Спосіб проведення виробки.

Олександр Олександрович Ісаснков
Ярослав Олександрович Ляшок
Леонід Леонідович Бачурін

**НАСКРІЗНА
РОБОЧА ПРОГРАМА
ПРАКТИК**

(для студентів напрямку підготовки 7.050301 «Гірництво» з варіативною частиною
«Охорона праці в гірничому виробництві»)

